This project is funded by the European Union

AUSTRIAN DEVELOPMENT COOPERATION

Manualul privind Practicile Donau Soja (lanțul de custodie) Colectori agricoli și traderi

Development of Rural Areas in the Republic of Moldova (DevRAM)

PART I: Increasing the competitiveness of the agri-food sector in Moldova through integration to domestic and global value chains, in particular in the soya sector

Introducere

Ne bucură interesul Dumneavoastră privind obținerea certificării conform Orientărilor noastre!

Participând la programul nostru, Dumneavoastră contribuiți în mod semnificativ la promovarea cultivării soiei fără OMG în regiunea Dunării, dar și în Europa. În plus, Dumneavoastră Vă alăturați unei rețele extinse de parteneri certificați din cadrul întregului lanț valoric (colectori agricoli, prelucrători primari, producători de furaje combinate, comercianți agricoli și mulți alții).

Prezentarea și diapozitivele din continuare Vă vor ajuta să înțelegi scopul nostru și modul în care veți putea obține statutul de partener certificat Donau Soja, iar împreună, vom realiza obiectivul privind producerea durabilă de soia fără OMG în Europa.

Asociația Donau Soja

Asociația Donau Soja a fost creată în 2012 de către Matthias Krön și este o organizație internațională, non-profit, cu sediul în Viena. Obiectivul nostru este de a promova dezvoltarea unei surse durabile de proteine europene.

Organizația sprijină cultivarea soiei în Europa, fiind susținută de mărcile Donau Soja și Europe Soya. Prin intermediul acestor mărci este susținută producția durabilă de soia fără OMG, fapt ce asigură surse regionale de proteine vegetale. Standardul Donau Soja și Europe Soya și Orientările respective (Donau Soja; Europe Soya) constituie temelia activității. Certificarea în domeniul sectorului ecologic poate fi obținută pe baza acestor două standarde.

Producătorii noștri de soia respectă reglementările UE privind protecția plantelor, standardele UE sociale și în domeniul muncii (OIM) și alte cerințe suplimentare. Angajamentele ”Zero Defrișare” și ”Fără conversia terenurilor” sunt garantate prin cerința privind utilizarea pentru cultivare doar a terenurilor care au fost atribuite pentru utilizare agricolă înainte de 1 ianuarie 2008.

Coordonată din Austria, Donau Soja conectează regiunea Dunării cu perspective economice noi, oferind oportunități economice și stimul pentru toate țările europene și ajută întreprinderile membre să facă față unei piețe în schimbare, în special unei cereri crescânde de surse de proteine mai durabile și europene. Consumatorii beneficiază de soia sigură, durabilă, nemodificată genetic și regională.

Regiunea Donau Soja

Conform Standardului Donau Soja, următoarele țări pot face parte din procesul de certificare Donau Soja: Austria (AUT), Bosnia și Herțegovina (BIH), Bulgaria (BGR), Croația (HRV), Republica Cehă (CZE), Germania (DEU, Bavaria și Baden-Württemberg doar), Ungaria (HUN), Italia (ITA, Trentino Alto Adige, Friuli Venezia Giulia, Veneto, Emilia-Romagna, Lombardia, Piemont și Vallée d'Aoste doar), Moldova (MDA), Polonia (POL, Dolnoslaskie, Opolskie, Slaskie, Swietokrzyskie, Podkarpackie și Malopolske doar), România (ROU), Serbia (SRB), Slovacia (SVK), Slovenia (SVN), Elveția (CHE), Ucraina (UKR, Uschgorod, Tschernowzy, Winniza, Odessa, Lwow, Ternopol, Chmelnizkij și Iwano-Frankovsm doar).

Europe Soya Region
Donau Soja countries are highlighted in darker green: AUT, BGR, BIH, CHE, CZE, GER, HRV, HUN, ITA, MDA, POL, ROU, SRB, SVK, SVN, UKR

Nivelul de risc pentru zona de producție

Dată fiind poziția geografică (riscul de origine) și riscul de contaminare cu OMG, Moldova este inclusă în categoria de țară cu Nivel de Risc NR-3 pentru producția de soia. În conformitate cu metodologia NR, certificarea este obligatorie la toate nivelurile lanțului (agricultori, colectori agricoli, comercianți, prelucrători primari ...). Sistemul de certificare Donau Soja și manualele privind practicile aplicabile oferă îndrumări și ghidări depline privind procesul de obținere a statutului de partener certificat.

Cerințele specifice sunt prezentate în continuare.

Cum să obții certificarea Donau Soja

1. Contactați Reprezentanța Verein Donau Soja din Austria în Moldova pentru a obține informație deplină
   Telefon: +373 68 41 07 42
   Email: sculea@donausoja.org
   Persoana de contact: Olga Sculea
   Contact general pentru organizația:
   https://www.donausoja.org/en/about-us/who-we-are/team-and-offices/

2. Identificați locul Dumneavoastră în lanțul DS:

   Cerințele 01: Fermier (Producător) de boabe de soia
   Cerințele 02: Colector Agricol de boabe de soia și Colector Primar
   Cerințele 03: Comerciant de soia
   Cerințele 04: Prelucrător primar de boabe de soia
   Cerințele 05: Producător de Furaje Combinate
   Cerințele 06a: Prelucrător agricol
   Cerințele 06b: Prelucrător de produse alimentare până la comerciant

3. Faceți cunoștință cu Cerințele DS:
   a. Orientările DS (**https://www.donausoja.org/**)
   b. Manualul privind Practicile; și
   c. Manualul Celor Mai Bune Practici

4. Pregătiți-vă pentru certificare conform cerințelor
    a. Verificați Manualul privind Practicile & Orientările DS
    b. Pregătiți documentele și procedurile interne

5. Contactați organismele de certificare aprobate și solicitați oferta (**https://www.donausoja.org/en/certification/quality-control/approved-certification-bodies**)

6. Semnați contractul cu Organizația Donau Soja (aplicabil doar pentru Prelucrătorii Primari, Producătorii de furaje combinate și utilizatorii de etichete)

7. Programați auditul și informați Oficiul Donau Soja din Moldova

CUM SĂ VERIFIC DACĂ SUNT PREGĂTIT PENTRU CERTIFICARE?

Pentru a obține certificarea conform standardului Donau Soja, este necesară îndeplinirea cerințelor prevăzute în Orientările R02 și/sau R03. În continuare veți găsi întrebările care sunt de IMPORTANȚĂ MAJORĂ în contextul procesului de certificare. Răspunsurile pe care le veți oferi la întrebările de mai jos vă vor ajuta atât pe Dvs., cât și echipa noastră, să obținem o mai bună înțelegere a sistemului Dvs. și a modului de abordare relevant pentru finalizarea cu succes a procesului.

La unele întrebări/cerințe, este posibilă realizarea unor îmbunătățiri succinte pentru a Vă asigura pregătirea pentru procesul de certificare.
Cerințele generale care sunt deja prevăzute în Orientările Donau Soja R02 și R03 sunt prezentate în întrebările de mai jos (lista completă a cerințelor este stabilită în Orientările DS R02 și R03).
Vă rugăm să rețineți: Scopul acestui Manual privind Practicile este de a vă ajuta să vă auto-verificați procedurile și sistemele interne și să identificați îmbunătățirile posibile. Astfel, prezentarea unor răspunsuri pozitive la întrebările din Manualul privind Practicile nu implică, în mod automat, obținerea certificării Donau Soja. Auditul și concluzia finală privind certificarea reprezintă întotdeauna sarcina organismului de certificare independent.

Definițiile de bază aplicate în Orientările Donau Soya:

Colector Agricol[1] – întreprinderea care acceptă, depozitează și transmite boabe de soia; după caz, întreprinderea curăță și usucă boabele (încălzire ușoară pentru a asigura păstrarea acestora, fără prăjire)

Colector Primar [1] – întreprinderea (colector agricol) care aceptă și/sau depozitează boabele de soia după recoltare

[1] **Cerințele R02**

Comerciant[2] – întreprinderea care achiziționează și vinde boabe de soia sau produse de soia și/sau produse care conțin sau constau din boabe de soia (de ex. furaje combinate)

Comerciant care activează și ca Colector Agricol[2]

a) În cazul în care comerciantul depozitează produse care sunt produse din boabe de soia Donau Soja:

Comerciantul este obligat să asigure faptul că, produsele din soia Donau Soja nu sunt amestecate cu produse din soia de alte calitate.

b) În cazul în care comerciantul depozitează boabe de soia Donau Soja:

Comerciantul trebuie să fie certificat în calitate de Colector Agricol în conformitate cu cerințele R 02.

[2] Cerințele R03

Cerințele și definițiile principale obligatorii în Moldova

Colectorii Agricoli, Colectorii Primari și Comercianții

1. NIVELUL DE RISC – Colectorii Agricoli și Comercianții sunt clasificați în funcție de riscul aferent mărfurilor preluate și depozitate. De asemenea, există câteva cerințe suplimentare pentru Colectori Agricoli amplasați în Moldova, ca țară cu un nivel sporit de contaminare MG (F-NR3)
   C-NR – Nivelul de Risc al Colectorului / T-NR – Nivelul de Risc al Comerciantului
   0: sunt stocate / comercializate doar boabe de soia Donau Soja;
   1: sunt depozitate/comercializate doar culturi fără OMG, dar este posibilă și depozitarea/comercializarea de alte boabe de soia fără OMG de alte origini (fără certificat Donau Soja);
   2: sunt stocate/comercializate doar boabe de soia fără OMG (chiar și fără certificat Donau Soja), dar este posibilă și depozitarea/comercializarea de alte culturi MG (de ex., porumb);
   3: este posibilă și depozitarea / comercializarea boabelor de soia modificată genetic și a făinii de soia modificată genetic.

2. CERTIFICAREA este obligatorie. Auditul inițial de către Organismul de Control trebuie efectuat înainte de achiziționarea boabelor de soia declarate Donau Soja.
   Se va semna Contractul cu OC.

3. TRANSPORTUL – Fermierul/Comerciantul – adică VÎNZĂTORUL de soia va utiliza doar vehicule și camioane care sunt utilizate pentru transportul culturilor nemodificate genetic, în caz diferit vor fi efectuate și documentate măsuri adecvate de curățare.

   Documentele justificative includ, cel puțin, următoarele puncte:
   - numele și semnătura șoferului;
   - numerele de înmatriculare ale vehiculului și remorcii;
   - natura încărcăturii;
   - data transportului.

Procedura de curățare și documentele justificative pentru curățare sunt în vigoare în cazul în care vehiculul de transport pune în pericol cerințele de calitate Donau Soja.

4. ASIGURAREA CALITĂȚII – procedurile, manualele, instrucțiunile scrise trebuie îndeplinite de către biroul central al AC. Toate punctele de control (PC) și Punctele Critice de Control (PCC) trebuie definite înainte de auditul și acceptarea soiei Donau Soja.

Cerințe și definiții speciale:

Colectorii Agricoli și Colectorii Primari

1. APROVIZIONAREA FERMIEILOR:

Toate companiile care intenționează să comercializeze/vândă boabe de soia / produse din soia Donau Soja trebuie să fie certificate Donau Soja în mod independent. Cerința dată se referă la toate domeniile – fermieri, colectori agricoli și prelucrători primari.

a) Toți fermierii din Moldova trebuie să fie certificați independent înainte de a furniza boabe de soia Donau Soja

Sau

b) pot face parte din certificarea de grup

Toți fermierii furnizori trebuie să fie înregistrați la Organizația Donau Soja în calitate de furnizor până la data de 30/06 din anul curent.

2. EȘANTIONAREA – toate cantitățile de INTRĂRI/IEȘIRI de Donau Soja trebuie supuse eșantionării:

a. Intern
b. Extern de către OC aprobat / selectat

Eșantionarea și procedurile de testare MG trebuie stabilite și realizate în mod.

3. TESTAREA MG – în funcție de rezultatul testului, prelucrătorul primar (colectorul agricol) va realiza următoarele măsuri:

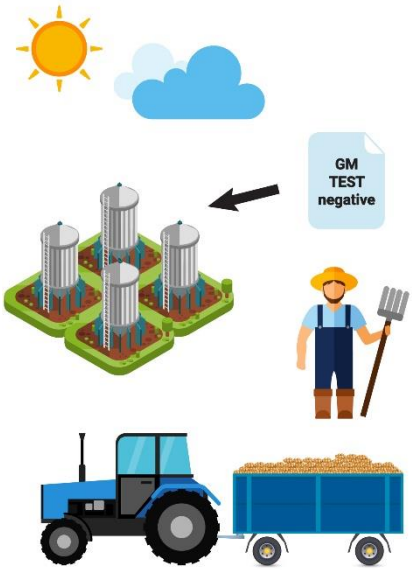
- În cazul în care primul test rapid nu detectează niciun conținut MG: Prelucrătorul primar (colectorul agricol) acceptă lotul corespunzător de boabe de soia.

- În cazul în care primul test rapid detectează prezența conținutului MG: Prelucrătorul primar (colectorul agricol) va supune proba la alte două teste rapide.
- În cazul în care nici cel de-al doilea și nici cel de-al treilea test rapid nu detectează conținut MG: Prelucrătorul principal (colectorul agricol) acceptă lotul corespunzător de boabe de soia.
- În cazul în care al doilea sau al treilea test rapid detectează prezența conținutului MG: Prelucrătorul primar (colectorul agricol) nu acceptă lotul corespunzător de boabe de soia, sau stochează acest lot în mod separat. În plus, prelucrătorul primar (colectorul agricol) va efectua un test PCR la un laborator acreditat pentru această procedură de testare în conformitate cu standardul ISO 17025.
- În cazul în care testul PCR detectează un conținut MG mai mic de 0,9%: Prelucrătorul primar (colectorul agricol) trebuie să informeze organismul de certificare contractat cu privire la rezultatul testului și să trimită certificatul de lot relevant acestui organism de certificare. Ulterior, prelucrătorul primar (colectorul agricol) urmează să ia măsurile corespunzătoare (analiza cauzei principale).
- În cazul în care testul PCR detectează un conținut MG de 0,9% sau mai mult: Prelucrătorul primar (colectorul agricol) trebuie să informeze organismul de certificare contractat cu privire la rezultatul testului (și să trimită certificatul de lot relevant acestui organism de certificare). Ulterior, prelucrătorul primar (colectorul agricol) urmează să ia măsurile corespunzătoare. Prelucrătorul primar (colectorul agricol) va elimina lotul de soia cu un conținut modificat genetic de 0,9% sau mai mult din fluxul de produse și nu va comercializa acest lot ca Donau Soja.

4. DEPOZITAREA – nu se permite amestecarea loturilor de diferite calități în depozitare / silozuri -> separare strictă între soia Donau Soya și orice alte boabe de soia

Colectorul Agricol & Colectorul Primar de boabe de soia

Obligațiunile fermierului furnizor de Donau Soja

1. Toți fermierii care realizează furnizări către Colectorul Agricol Certificat trebuie să fie certificați ca Producător de Soia înainte de recoltare și livrare.
2. Fermierii autorizați trebuie să informeze Organizația DS despre faptul că vor cultiva soia. Informația trebuie trimisă până la, cel târziu, 30 iunie. Colectorul Agricol trebuie să verifice aceste cerințe și deține lista actualizată a tuturor fermierilor furnizori certificați.
3. Lista fermierilor certificați trebuie să includă toate datele despre fermieri, precum și numărul individual al fermierilor atribuit de oficiali (de ex. numărul de înregistrare al fermierului ...)

Obligațiile în timpul acceptării / achiziționării soiei Donau Soja pentru depozitare

1. Lista actualizată a tuturor livrărilor se află în locația de depozitare.
2. Colectorul Agricol preia eșantioane din toate loturilor livrate și menține eșantionul (marcat) timp de până la 1 (un) an.
3. Testarea OMG (test rapid) se face la RoundUpReady & Liberty Link pentru fiecare livrare (vehicul) sau cantitatea maximă de 100mt.

DEPOZITAREA

1. Nu se permite amestecarea boabelor de soia de calitate diferită.

2. Loturile de soia de calitate diferită vor fi păstrate separat în celule sau spații de depozitare.

3. Gestionarea stocurilor se face prin intermediul Registrului de Depozitare – INRĂRI/IEȘIRI zilnice și relocări a tuturor cantităților de soia Donau Soja declarate.

4. Notificările privind cantitățile sunt remise Organismului de Certificare în conformitate cu cerințele DS.

5. Înainte de vânzarea / livrarea de soia Donau Soja, Colectorul Agricol trebuie să solicite certificatului LOT de la OC.

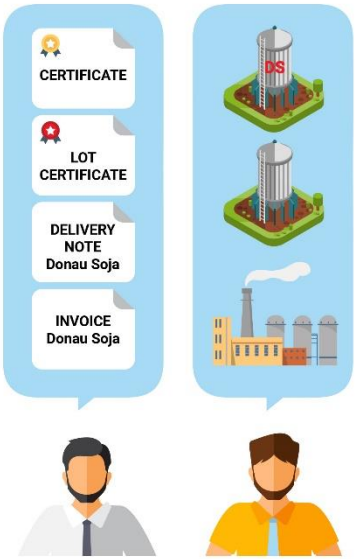
6. Toate documentele emise – note de livrare, factură și contract, trebuie să declare soia ca „Donau Soja” și să indice anul de recoltare.

ASIGURAREA CALITĂȚII

1. Sistemul MC intern care stabilește procedurile standard de operare pentru a preveni contaminarea cu OMG (încorporat în sistemul HACCP) trebuie să fie documentat și disponibil fața locului pentru fiecare punct critic.

2. Punctele Critice trebuie definite.

3. Procedura de audit intern trebuie stabilită împreună cu planul anual de inspecții.

Comerciantul Donau Soja

Compania care cumpără și vinde boabe de soia sau produse de soia și/sau produse care conțin sau constau din boabe de soia (de exemplu furaje compuse):

- deține un certificat Donau Soya valabil;
- cumpără boabe / produse de soia Donau Soja de la companii certificate Donau Soya;
- acceptă numai facturi și note de livrare cu observații - „Donau Soja soya”, „Donau Soja” sau „DS soya”;
- solicită certificatul LOT înainte de a cumpăra și vinde boabe / produse Donau Soja;
- deține un sistem intern de trasabilitate – lista vânzătorilor, cumpărătorilor, contractelor, cantităților de INTRĂRI/IEȘIRI, lista certificatelor LOT emise.

AUTO-VERIFICARE

1. Dețin un sistem de Asigurare a Calității în cadrul întreprinderi?
   - ✓ - pasul următor
   - **X** - este necesară corectarea

2. Dețin o descriere a companiei, inclusiv activitățile companiei, responsabilitățile, descrierea cantitățile intrate, depozitate, ieșite de soia Donau Soja?
   - ✓ - pasul următor
   - **X** - este necesară corectarea

3. Dețin disponibilă organigrama întreprinderii?
   - ✓ - pasul următor
   - **X** - este necesară corectarea

4. Vehiculele pentru transporarea soiei Donau Soja sunt curățate și servesc numai în scopul transportului DS? Sugestia este să se ofere o descriere a acțiunior de curățare a vehiculelor.
   - Da - ✓
   - Nu - ×

5. Dețin proceduri de eșantionare și testare MG disponibile la toate punctele critice?
   - ✓ - pasul următor
   - **X** - este necesară îmbunătățire

6. Punctele de control (PC) și punctele critice de control (PCC) sunt definite conform evaluării riscurilor privind planul de testare și eșantionare MG?
   - ✓ - pasul următor
   - **X** - este necesară îmbunătățire

7. Dețin proceduri pentru rechemarea produselor neconforme?
   - ✓ - pasul următor
   - **X** - este necesară îmbunătățire

CERINȚELE PRIVIND INSPECȚIA

1. Inspecții (controale) direct solicitate – realizate de organismul de certificare aprobat pentru:
   a) 1a certificare
   b) în funcție de nivelul de risc al CA (anual, sau la fiecare al doilea an)
   c) eșantionarea, testarea pentru reziduurile de pesticide (anual) – aplicabil pentru CA și PA

2. Auditul de integritate – pe bază de eșantionare

3. Organismul de inspecție trebuie să aibă acces și să controleze toate zonele de inspecție relevante ale facilității.

SUNT PREGĂTIT PENTRU CERTIFICARE?

Verificați-vă:

1. AM identificat locul meu în domeniile DS?
   ✓ pasul următor
   X trebuie să contactez reprezentanța Donau Soja pentru a obține explicații ulterioare

2. Am înțeles diapozitivele anterioare și cerințele?
   ✓ pasul următor
   X trebuie să contactez reprezentanța Donau Soja pentru a obține explicații ulterioare

3. Dețin proceduri privind calitatea / durabilitatea în cadrul întreprinderii?
   ✓ pasul următor
   X am nevoie de ajutor & e necesară îmbunătățire

4. Dețin instrucțiuni privind eșantionarea OMG?
   ✓ pasul următor
   X am nevoie de ajutor & e necesară îmbunătățire

5. Am înțeles toate obligațiunile anterior acceptării Donau Soja (obligațiunile pentru fermieri, obligațiunile de depozitare ….)
   ✓ pasul următor
   X am nevoie de ajutor & explicații suplimentare

6. Am înțeles toate obligațiunile pe care le am după acceptare în timpul depozitării de soia Donau Soja?

   ✓ pasul următor
   X am nevoie de ajutor & e necesară îmbunătățire

7. Sunt pregătit pentru îndeplinirea tuturor cerințelor și pentru prezentarea tuturor documentelor necesare către Organizația Donau Soja și Organismul de Certificare, la cerere (menționate în Manualul privind Practicile și Cerințele Donau Soja)?
   ✓ pregătit pentru certificare
   X am nevoie de ajutor & e necesară îmbunătățire

Am verificat toate cerințele - răspunsurile mele sunt:

✓ certificarea este posibilă

1. Contactați oficiul Organizației DS în Moldova și solicitați lista organismelor de certificare aprobate din Moldova;
2. Contactați organismele de certificare și solicitați ofertele;
3. Selectați organismul de certificare și semnați contractul;
4. Informați Organizația DS - oficiul în Moldova
5. Semnați Contractul și Declarația de Membru cu Organizația Donau Soja
6. Pregătiți-vă pentru auditul de certificare
7. Programați data auditului cu organismul de certificare;
8. Se eliberează certificatul;
9. Respectați cerințele stabilite în Standardul DS:
   a. Păstrați lista tuturor fermierilor furnizori
   b. Prelevați probe pentru testarea MG la fiecare livrare
   c. Păstrați mostrele timp de 1 (un) an
   d. Mențineți Registrul de Depozitare în format actualizat
   e. Marcați toate Intrările / Ieșirile de Donau Soja ca Donau Soja în registrele de depozitare / contabile împreună cu bonurile de livrare și facturile
   f. Îndepliniși obligațiunile privind notificările către organismul de certificare
   g. Solicitați Certificatul LOT anterior livrării

X Am nevoie de îmbunătățiri / ajutor (voi contacta Organizația DS)